



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Eidem.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-20006**

farij sui potentia, sed & tuæ consanguinitatis respectus multiplicavit æmulos & hostes adunxit. Ne igitur ad onus sit ei potius quam honorem quod te proxima linea consanguinitatis attingit, non solum ex abundantia divitiarum tuarum ejus deberes indigentia providere, sed multa etiam tuæ necessitati subtrahere ut ejus necessitudinem sublevares. Cum ergo inclita recordationis Richardus Rex Angliæ frater tuus ei certam legaverit pecunie quantitatem, & tu illam te juraveris, sicut accepimus, soluturum, jurantibus tecum Episcopis regni tui, rogamus serenitatem regiam & exhortamur attentius quatenus pecuniam ipsam eidem in multa necessitatis articulo constituto persolvās, ne te ac nos in eam necessitatem inducas ut cum justa preteritis favore teneamur apostolicum impertiri, te ad solvendum debitum, quod non denegas te debere, cogere compellamur post commotiones multotiens iteratas, per quas te non potuimus hæcenus emollire.

*PRIORIBVS ET CAPELLANIS  
Coloniensibus.*

*Epist. 130.*

Quod Colonia sedis apostolicæ filia specialis existat & veteris sigilli scriptura testatur, & Coloniensium manifestat assertio, & evidentijs omnibus opera profitentur. Ecce etenim, ut in devotione sedis apostolicæ civitas ipsa solidaretur ex toto, nec ex aliqua ulterius parte nutaret caput languidum & cor mærens, quod ulceris sui sanie moliebatur insicere totum corpus, ut à planta pedis usque ad verticem nulla in eo sanitas remaneret, ad mandatum apostolicum excidistis à vobis, & virum idoneum & Ecclesiæ Romanæ devotum in caput vestrum hilariter assumpsistis, qui vobis concordaret operibus, & servaret corporis puritatem. Gaudemus igitur & congaudemus vobis in Domino & sinceritatem vestram prosequimur actionibus gratiarum quod expurgato fermento veteri, ne corrumpere totam massam, in azymis sinceritatis & veritatis vos ipsi azymi ambulatis, & in fidelitate carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi de die in diem persistitis fortiores. Monemus igitur dilectionem vestram & exhortamur in Domino & sub quanta possumus benignitatis affectione mandamus quatenus in devotione nostra & fidelitate Regis ipsius proficiatis jugiter, & sicut bene coepistis, fideliter persistatis, nec impetum formidetis illius qui tamquam posset fluvium absorbere, vobis exilium & depopulationem civitatis vestræ, licet frustra, minatur: cui resistite fortes in fide, constantiam vestram & fortitudinem urbis vestræ in hoc pariter ostendentes, & potissimum confidentes in eo qui projecit in mare currum & exercitum Pharaonis, & qui nunquam deserit de sua misericordia confidentes, nec exaltationem hostis vel extollentiam potius formidetis, quoniam omnis qui se exaltat, humiliabitur, & qui se humiliat exaltabitur juxta testimonium veritatis. Nos autem, qui puritatem vestram in multis hæcenus & nunc præsertim in facto Adolphi quondam Archiepiscopi vestri, nunc depositi, sumus evi-

denter experti, ad honorem & profectum tam Ecclesiæ quam civitatis vestræ, dante Domino, efficaciter intendemus.

*Scriptum est in eundem modum Plebanis Coloniensibus. Item Scabinis & universo populo Coloniensi.*

*ILLVSTRI REGI ANGLORVM.*

Quantum honoris & gloriæ quantumque fortitudinis & virtutis accresceret tibi & regno tuo, si carissimus in Christo filius noster illustris Rex Otto serenissimus nepos tuus ad coronam imperij tuo suffragio perveniret, regalis prudentia non ignorat. Cum igitur eidem Regi scripserimus ut ad hoc diligenter intendat, ad quod etiam nos intendimus diligenter, quoniam ex quo imperij coronam haberet, Principes qui coronæ imperij tenentur stricti, ei tamquam domino procul dubio adhererent, serenitatem tuam rogamus, monemus, depopulamus, & hortamur quatenus ei ad obrinendum coronam imperij, sicut caram habes gratiam divinam & nostram, & tuum diligis commodum & honorem, auxilium tribuas opportunum, de nostra circa ipsum gratia plena securus quod ad sublimationem ejus efficaciter aspiramus. Vnde si ei curaveris non minutatim, ut hæcenus, licet raro, sed simul & plenè, prout decet & expedit, subvenire, negotium ejus non tam sibi quam tibi ad optatum perducat effectum.

*E I D E M.*

Cum carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni nepoti tuo tenearis magnificè subvenire, non solum ratione carnis & sanguinis, verum etiam consideratione commodi & honoris, quoniam si per tuæ subventionis auxilium idem Rex nepos tuus ad coronam imperij perveniret, status utique regni tui robur susciperet & augmentum, plus utique quam oporteat litteris explicare miramur non modicum & movemur quod ei vel de tuo subvenire non curas, vel saltem de suo, videlicet quod ex testamento inclitæ recordationis Richardi Regis germani tui sibi solvere sine dubitatione teneris. Volentes igitur tam tibi quam ipsi paterna sollicitudine providere, serenitatem tuam rogamus attentius & monemus, fideliter consulentes quatenus ei super his quæ prædictus Rex frater tuus ei testamento legavit non differas ulterius satisfactionem debitam exhibere, ne per tuum defectum suus impediatur profectus; quatenus si per te fuerit adjutus, negotium ejus optatum sortiatur effectum. Datum Romæ apud sanctum Petrum xiiii. Kalend. Martij, pontificatus nostri anno octavo.

*Scriptum est super hoc Helicnsi, Dunelmensi, & Wigornensi Episcopis. Cum carissimo &c. in eundem fere modum usque in finem. Quocirca fraternitatem vestram rogamus & monemus attentius, per apostolica vobis scripta præcipiendo mandantes quatenus eundem Regem ad hoc moneatis prudenter & efficaciter inducat. Et si forte per exhortationes vestras ad id induci nequiverit, vos eum per distinctionem ecclesiasticam compellere non tardetis, non obstantem compositione quæ facta est inter ipsos;*

*Epist. 131.*

*Epist. 132.*

præsertim cum in ea de relaxatione pecuniæ sibi testamento legata nulla mentio habeatur. Datum Romæ,

*Scriptum est super hoc in eundem serè modum aliis Episcopis & magnatibus regni Angliæ, ut ipsum Regem ad hoc moneant & inducant, & ipsi etiam Regi Ottoni, sicut habent eam gratiam divinam & Domini Papa, ac regni sui diligunt commodum & honorem, studeant subvenire. Datum ut supra.*

**ILLUSTRI REGI OTTONI IN**  
*Romanorum Imperatorem electo.*

Epist. 133.

**V**enientem ad apostolicam sedem venerabilem fratrem nostrum Cameracensem Episcopum benignè recepimus, & ea quæ nobis proposuit notavimus diligenter. Licet autem idem Episcopus, cum ad te Domino duce redierit, non solum de proposito nostro, verum etiam de statu imperij te possit reddere certiore, ut tamen interim nullius astuta malignitas circumvenire te possit, serenitatem tuam præsentibus litteris præmunimus, reddentes te de gratia nostra plenè securum, quam velut columnam immobilem semper invariabilem comprobasti. Quocirca prudentiam tuam, cuius fortitudinem & constantiam apud nos idem Episcopus multipliciter commendavit, moneamus & exhortamur attentius quatenus nec adversitates te frangant, nec suggestiones seducant, quò minus ad sublimationem tuam prudenter intendas, ad quam nos intendimus diligenter, ut ad suscipiendam coronam imperij valeas feliciter pervenire. Datum Romæ &c.

**EBORACENSI ARCHIEPISCOPO.**

Epist. 134.

**S**i eximia facta progenitorum tuorum, quibus multimodæ laudis titulo renitebant, sedula meditatione discutias, si qualiter per insignia gesta suam dilataverint famam & regie domus ampliaverint decus subtiliter perscrutaberis, ad imitandum eos totis te convenit viribus laborare, ut per ostensionem operum sectator ipsorum meritò comprobaberis. Nam arbor à fructu cognoscitur, & clarum heredem opera clara depingunt. Cum itaque carissimus in Christo filius noster illustris Rex Otto nepos tuus & aliorum consanguineorum suorum adminiculo ad præsens indigeat, miramur non modicum & movemur quòd ita tepidus & remissus hætenus extitisti quòd nullum vel modicum ei curasti subventionis vel favoris auxilium exhibere; cuius negotium si ad optatum perducatur effectum, quantum honoris & gloriæ tibi & carissimo in Christo filio nostro Iohanni Regi Anglorum illustri ac regno ejus accrescat, quantumque regalis regia super hoc facto debeat resorere, non est opus litteris explicare; cum, si prudenter attendas, ipsa rei evidentia mentis oculis protinus enitescat. Illud enim inter cetera deberet ad id inducere vehementer, quòd si præfato Regi in hujus temporis articulo adesse curaveris ac favorem tuum efficaciter impertiri, menti suæ inextricabiliter infigetur; quoniam in necessitate probatur amicitia, & qui verè diligit, per experientiam operis comprobatur. Quocirca fraternitatem tuam rogamus, moneamus attentius, &

per apostolica tibi scripta præcipiendo mandamus quatenus, sicut eam habes gratiam divinam & nostram, & proprium diligis commodum & honorem, præfato Regi nepoti tuo opem efficacem impendas, & de tuis non prætermittas tam hilariter quàm liberaliter subvenire; ut ejus honor in tuum cedat honorem, & ipse profectus in tuam possit gloriam redundare. Datum Romæ.

**BRUNONI ARCHIEPISCOPO,**  
*majori Decano & magistro H. Scholastico sancti Geronis, Colonienfis.*

Epist. 135.

**C**um inter cetera documenta fidei Christianæ nihil sit gloriosius quàm fidem illibatam servare, miramur admodum nec immeritò commovemur quòd venerabilis frater noster Monasteriensis Episcopus, de cuius meritis virtutis exempla deberent ad alios derivari, juramentum quod præstitit carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni in Romanorum Imperatorem electo, quòd ei potenter & patienter deberet adesse, dissimulare videtur, nec considerat quòd si sal evanescit in ipso, ad nihilum valet ultra nisi ut foras mittatur & ab hominibus conculectur, & si caput sit languidum, subjecta membra salutis propriæ reddat robore destituta. Volentes igitur quod ab eodem Episcopo temerè præsumptum est in melius emendari, mandamus quatenus eundem Episcopum ut prætermittis quibuscumque obligationibus impietatis ad servandum juramentum præfato Regi exhibitum sollicitis monitis inducere studeatis. Quòd si ad commonitionem vestram idem Episcopus quod præmissum est adimplere fortè noluerit, vos eum ad id per districtiorem ecclesiasticam sublato appellationis obstaculo compellatis. Datum ut supra.

*In eundem modum scriptum est eisdem iudicibus contra Osnaburgensem Episcopum.*

**SCRIPTVM PHILIPPI**  
*ad Dominum Papam.*

Epist. 136.

**S**criptum est & multiplice utriusque testamenti auctoritate posse probari credimus quoniam in manu mediatoris Dei & hominum sunt omnia potestates & jura regnorum. Ipse enim altissimus Dominus & Rex cæli & terræ, cui voluerit & quando voluerit dabit illud. Equidem ipse mutat regna, & transfert & curvat imperia. A plena notitia vestra, Pater sanctissime, minime credimus alienum quid factum sit Romano imperio divina permissione sic ab æterno provisum & præordinatum. Scit facis prudentia vestra qualiter post mortem dilecti Domini ac fratris nostri Henrici Romanorum Imperatoris Augusti turbatum fuerit imperium, & multisurbationum incursum non minus mirabiliter quàm miserabiliter lacerari cepit & agitari, & per omnes angulos & fines suos ita concuti ut à prudentibus non immeritò desperari posset ipsum Romanum imperium diebus nostris in pristinum statum nunquam posse reformari, cum quilibet jam sine iudice viveret & sine lege, & quicquid libitum foret, faceret pro motu & arbitrio suæ voluntatis. Nos inter hæc malorum initia, ut vobis constat, in Tuscia fuimus constituti, ab inde reverentes in Alamanniam non sine periculo & labore; & tunc totam Theutoniam minùs bene dispositam reperimus & inordinatam. Qualiter demum, Pater reverende, nos animum concepimus ad obtinendum Romanum imperium per justam Principum electionem cum pura simplicitate & simplici veritate sub testimonio illius qui secretorum scrutator est, & cui omnia nuda sunt & aperta, vobis duximus significandum, nihil falsitatis admittentes, nec subrahentes aliquid veritati. Sciat igitur